

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnštvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 3.

V Ljubljani, v petek 4. januarija 1895.

Letnik XXIII.

Davčna reforma in volilna pravica.

Petakarji so nemškimi liberalcem trn v peti. Dokler petakarji niso volili, so mesta bila varna zavetja nemškega liberalizma. Celo pri nas na Kranjskem so jih le s težavo bili vrgli pri volitvah. Nakrat se je pa močno omajalo stališče liberalcev po mestih. Slovenci nismo kdo ve kaj pridobili, samo v kranjskih mestih so naše postojanke bolj zagotovljene, na Štajerskem se pa v jedni mestni skupini približujemo zmagi.

Na Češkem in Moravskem je pa marsikako mesto šlo za Nemce izgubljeno. To je tisto poslovanje, o katerem je že bilo po nemških listih toliko vika in krika. Faktično se pa mej prebivalstvom v naši državi slovanski živeli tako hitro ne širi, temveč so le volilno pravico dobili sloji, v katerih smo Slovani močneje zastopani. Bogatejši stanovi se bolj drže nemštva in liberalizma, nižji pa že davno vedo, da jim liberalno gospodstvo ne more prinesiti sreče.

Še silnejši prevrat nego v mešovitih mestih se je izvršil v čisto nemških mestih. Tukaj sta jeli mogočno nastopati dve novi stranki, ki sta zlasti v gospodarskem oziru najhujši nasprotnici liberalizma. Prva stranka je krščansko socialna stranka, ki je tudi v narodnih ozirih nam pravičnejša nego liberalna. Ta stranka stoji na krščanskem temelju, in že zaradi tega moramo simpatizovati z njo. Posebno se je močno ukoreninila na Dunaju in nemški liberalizem potisnila že skoro popolnoma v notranje mesto. Ondu seveda židovskih liberalcev ne boče moč izpodriniti, kajti če opazuješ obraze v tem delu mesta, bi si kmalu predstavljal, da si kje na Jutrovem. Tukaj vidiš orijentske tipe obilzane od evropske kulture. Ni z lepa kraja ni svetu, kjer bi potomci očaka Abrahama bili v tako obilnem številu zastopani, kakor baš v dunajskem notranjem mestu. Z Dunaja se razširja krščansko gibanje zlasti v nižjih slojih na vse kraje države. Tudi več drugih mest

je že za nemške liberalce na krščanske socialiste izgubljeno.

Druga stranka, ki vedno močneje nastopa, so pa nemški nacionalci. V narodnem oziru je Slovanom skoro še bolj protivna nego liberalna, v verskem tudi ni povsem zanesljiva, a v gospodarskem je pa nasprotnica liberalizma. Ta nemško-narodna stranka, je tudi po petakarjih mogočnejša postala. Na Štajerskem je liberalcem že odvzela razen jednega vse ljudske mandate.

Pa tudi konservativci so nekaj naravnost pridobili vsled premenjene volilne pravice, še več pa posredno s tem, da so dobili zaveznikov v boju proti liberalizmu. Vse to je pripomoglo, da so liberalci nekako prizanesljivejši, zmernejši postali. Včasih se iz njih ust slišijo za katoličanstvo kaj prijazne besede. Tej prijaznosti pa seveda ni zaupati. Naj se le razmere zanje ugodneje premene, pa bodemo imeli prejšnje razmere.

Dolgo so si že belili glave, kako se otresejo petakarjev. Ko je prišla volilna reforma v razgovor, so bili prišli mej drugim z nekim predlogom, da bi se poleg nove delavske kurije, še osnovala kurija, v katerih bi volili petakarji in pa vsi tisti davkoplačevalci, kateri še sedaj nimajo volilne pravice. S tem bi bili pridobili zopet dosedanje mestne kurije in v teh novih kurijah bi pa s pomočjo socialnih demokratov zopet utegnili vjeti kak mandat. Stvar ni bila slabo zamišljena, a druge stranke so spoznale liberalno zvižajo in predlog je zginil z dnevnega reda, predno se je o njem resno razpravljati začelo.

Sedaj so pa poskusili davčno reformo porabiti v svojo korist, mislili so si, da občno volilno reformo preprečijo, potem pa vsled ponižanja davkov zgube sedanji petakarji volilno pravico. 633.337 imamo davkoplačevalcev, kateri sedaj plačujejo po 6 gl. davka. Ta davek bi se pa ponižal po davnem zakonu za 28%, to je na 4 gl. 32 kr., tedaj bi več ne imeli volilne pravice. Kakšen prevrat bi pa to napravilo, je razvidno iz tega, da imamo vseh vo-

lilcev v Avstriji le nekaj nad 1,700.000. Torej več nego jedno tretjino jih po davčni reformi zgubi volilno pravico. Liberalci bi po taki volilni reformi najbrž prišli v večino in potem bi pa zopet pokazali svojo barvo.

Zaradi tega so pa konservativci zahtevali, da se vsprejme nezavisno od volilne reforme določba da vsled davčne reforme nima nikdo izgubiti volilne pravice. Liberalci so se že v odseku uprli taki določbi in po časopisih zagnali velik hrup. Konservativci pa nikako ne mislijo tukaj odjenjati in hočejo rajši pokopati tudi davčno reformo, nego bi pa liberalcem pomagali zopet do gospodstva. Ker bodo tudi mnoge druge stranke podpirale konservativce in je upati, da tudi Poljaki se pridružijo konservativcem, in davčna reforma bi propala. Liberalni listi sedaj seveda kriče, da so konservativci nasprotniki ponižanja davkov, a s tem pač ne bodo podkopali liberalci zaupanja drugim strankam, posebno ker smo prepričani, da petakarji volilno pravico že toliko cenijo da se jej ne odreko, če se jim za dva goldinarja davka zniža, posebno ker bi jim po drugi poti več škodovali ako pridejo do prejšnje moči, nego bi jim z ponižanjem davka koristili. Zato upamo, da naposled le levica in vlada odjenjata, ker Plener tudi ne bode maral žrtvovati svojega glavnega dela, davčne reforme.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. januarja.

Kompromis. Mej konservativnimi in liberalnimi veleposestniki so se zadnji čas vršila pogajanja o kompromisu za bodoče deželnozborske volitve, ki pa sedaj še niso končana. Po tem kompromisu bi prišlo nekaj liberalnih veleposestnikov v deželni zbor. Po dunajskih punktacijah bi bilo gotovo voljenih nekaj liberalnih veleposestnikov, a ker te punktacije niso stopile v veljavo, pa baje konservativci hočejo po tem kompromisu nekaj sedežev prepustiti ustavovercem. Nekateri staročeški listi pa

LISTEK

Moje ječe.

(Po pisateljevi smrti izdana poglavja.)

II.

Sladko veselje tega jutra raslo je vedno bolj, ko sem zopet videl predrazega mi očeta in dobra svoja brata. Še enkrat smo se objeli, premišljevali smo, kako tolažbo smo se doživeli in razgovarjali se o sto rečeh, katere smo si imeli povedati. Njihove besede, izrazi njihovih obrazov, povzdigovali in prevzemali so mi srce, jaz pa sem se čutil srečnega.

Ko smo se tako prostodušno razgovarjali, prepričal sem se popolnoma njihove resnične dobrotljivosti proti vsem in spoznal sem, da je tako blaga ljubezen večje ko vsako drugo dobro, česar bi si mogel želeti na svetu. Potem razšli smo se za kratek čas. Šel sem v bližnjo cerkev sv. Frančiška in bil sem pri maši in gorko občutljive ljubezen in hvaležnost obljuboval sem Bogu, da ne bom

pozabil nikdar, da je on zdrobil moje verige in me on vrnil očetovi hiši.

Po živosti teh občutkov sodil sem, da sem bolji, a silna slabost prišla je za nekaj časa za to kratko močjo. Komaj sem se vlekel domov in večkrat sem mislil, da padem na cesti ali pa po stopnicah.

Mati bila je prestrašena, ko me je videala tako slabega in zelenega. Izpil sem nekaj žlic zdravil in več ur sem se razgovarjal z njo z namenom, da bi se odpočil; a ne samo z materjo, ampak tudi z očetom in bratoma, ki so neprenehoma prihajali in odhajali. Nikdar nismo mogli nagledati in nagovoriti se, niti se nismo utrudili z vprašanji in odgovori, kakor bi hoteli malo napolniti nezmerno praznoto desetih dolgih let, katere sem bil preživel daleč proč od njih.

Ves zaverovan v pripovedovanje posebnostij žalostne svoje zgodovine tem občutljivim srcem in v poslušanje ne manj žalostne zgodovine vseh skrbij, katere so bili imeli za me, bil sem celi oni dan, pri razburjenju tega dopovedovanja na videz še trden; moja žila pa je bila vsled mrzlice in glava me je hudo bolela. Skrival sem svoje bo-

lezen. Ko pa sem bil v postelji, čutil sem nepopisno razburjenje živcev v možganih in po celem telesu. K tem znakom prišla je še onemoglost katero sem smatral smrtno, s potenjem, mrazom in silno zasoplenostjo. Iz vsega tega nastal je nekak mučen spanec, ki me je tlačil in katerega sem se skušal iznebiti, mislé, da je začetek smrtne boja. Malo noči prestal sem tako strašnih; sedaj pa sedaj se mi je mešalo, potem sem zopet prišel k sebi; hotel sem klicati na pomoč, a zadrževal me je strah, da ne bi prestrašil ubogih svojih starišev.

Proti jutru počutil sem se nekoliko boljega; a vstal sem z velikim trudom. Strašne te noči nisem niti omenil in zopet sem se trudil premagati veliko vznemirjenost dragih mi starišev radi mojega zdravja. Vender so zapazili, da težko sopem in mati mi je priporočila popolno molčanje; ubogal sem, prepričan, da mi boče mir zadostoval v ozdravljenje. A mnogo dnij in mnogo noči mučili so me silno krči in slabosti in mojih muk ni bila najmanjša vedni trud, s katerim sem hotel umiriti očeta in mater delajoč se mirnega.

(Dalje sledi.)

3/4 6 h M. M.

oporekajo, da bi konservativno veleposestvo mislilo na kak tak kompromis. Popolno izmišljeno pa najbrž ni dotično poročilo po časopisih, temveč konservativni posestniki niso o tej stvari še popolno jedini. Ze dlje časa je namreč mej konservativnimi veleposestniki frakcija, ki teži po zbliznanju z ustavoverci, drugi se pa temu upirajo.

Državna gimnazija. Baron Helfert je v „Vaterlandu“ priobčil članek, v katerem priporoča, da bi na Češkem in Moravskem v nemških gimnazijah učila se češčina, na čeških pa nemščina kot obvezni predmet. To ne nasprotuje članu 19. drž. osnovnih zakonov, ker ni nikdo prisiljen hoditi v srednje šole. Za učitelje češčine na nemških šolah naj bi se nastavljali rojeni Čehi. Za učitelje nemščine na čeških šolah pa rojeni Nemci, kateri bi seveda za potrebo morali znati drugi deželni jezik. Da se učenci dobro priučijo drugemu deželnemu jeziku, naj bi se posebno oziralo na konverzacijo. V gimnazije naj bi se naj sprejemali učenci, ki že nekoliko znajo drugi deželni jezik, zaradi tega priporoča baron, naj bi Čehi pošiljali svoje otroke za nekaj časa v nemške kraje, Nemci pa v češke. Na visocih šolah bi učenci morali nekaj predmetov poslušati v drugem deželnem jeziku in potem iz njih tudi v drugem deželnem jeziku napraviti izpite. Tako je mogoče, da dobimo drugega deželnega jezika večjih uradnikov.

Koalicija na Ogerskem. Ogerski liberalci se bojé koalicije in se na vso moč trudijo, da jo preprečijo. Povsod naglašajo, da od liberalnega programa ničesa ne odstopijo, potem je pa seveda nemogoče skupno delovanje z drugimi strankami. Pač pa liberalni listi vabijo liberalnejše člane narodne in pa liberalne disidente v liberalni tabor. Seveda bi to jim bilo ugodno, ker liberalna stranka že nima zanesljive večine. Mi pa ne verjamemo, da bi hoteli vabljenci res vstopiti v liberalni klub. Ko bi se popolnoma vjemali z liberalno politiko, gotovo bi že dosedaj bili v liberalnem klubu. Če se pa nova vlada vzame iz liberalne stranke, bode se težko dolgo držala, kajti brez skrajne levice utegne kmalu v zbornici poslancev priti v manjšino. Na skrajne levčarje se pa nobena vlada ne more opirati, če neče zgubiti zaupanja krone.

Knez Lobanov je eden najprvih ruskih diplomatov in se govori celó, da utegne v kratkem biti Giersov naslednik. To, da je car odbral baš tega odličnega moža, da papežu naznanja njegov nastop na prestol, je javen dokaz, da visoko čisla papeža Leona XIII. in da nikakor ni nasproten katoliški cerkvi. Lobanov je pa tudi že poprej kazal, da spoznava potrebo dobrih odnošajev mej Rusijo in Vatikanom. Kot veleposlanik na Dunaju je Lobanov tudi precej pripomogel k zboljšanju odnošajev mej Rusijo in papeštvom. Upati je torej, da so pod carjem Nikolajem za katolike v Rusiji nastopili boljši časi. Na Poljskem se to že čuti. Morda se celó pod sedanjim carjem najde pot do zjedinitja ali vsaj do zbliznanja pravoslavne cerkve s katoliško, dasiravno si temu stavljajo velike težave.

Cerkveni letopis.

Poskus zjedinitja iztočne cerkve z zapadno.

IX.

V zadnjem članku smo naveli glasove nekaterih srbskih listov proti „uniji“. Vredno se nam zdi, da omenimo tudi preprijaznega pisma, katero je sarajevski nadbiskup dr. Jos. Stadler dne 22. sept. odposlal na metropolitane in pravoslavne biskupe v Bosni in Hercegovini. Vsebina pismu je ta: „Spominjajoč se onih blaženih časov, ko sta vzhodna in zahodna cerkev kot nevesta Kristusova v jedinstvu hvalili in poveličevali trojedinega Boga, in v zavesti, da so mu šteti dnovi prezasluznega življenja, sveti oče Leon XIII. koprni vroče želje, kakor nekđaj starček Simeon, da luč krščanske vere razsvetli vsacega, ki pride na svet. V prvi vrsti pa zré na ono cerkev, ki nam je najbližja po veri, obredu in drugih napravah, posebno pa po krvi. Zato je nedavno izdal okrožnico, v kateri posebno vabi grško-iztočno cerkev, da se zopet združi s katoliško. Te okrožnice si dovoljujem nekaj izvodov v srbsko-hrvatskem jeziku doposlati preč. ordinarijatu. Le naši nasprotniki se veselé našega nesporazumljenja in nejedinstva, vsled katere sta razprta dva brata, katera je ista mati nosila pod srcem. Prvo sredstvo zjedinitja je skupna molitev, da se zjedinito z nebeskim Očetom. Drugo sredstvo je, da se narodnost

ne istoveti z vero, ker je Kristus vse narode poklical k svoji veri. Tretjič bi morali v cerkvi dobro ločiti bistveno od nebistvenega, kajti Kristus je ustanovil svojo cerkev za vse narode ter jim dovolil, da si gledé božje službe izberejo zakone, ki se bolje prilagajajo značaju in običajem raznih narodov. Vsled tega so v zapadni in iztočni cerkvi nastali razni obredi. Konečno je treba pregledati v sv. pismu, kako je Kristus vrnal svojo cerkev in po katerih znamenjih se spozna prava Kristusova cerkev. Ker bi se naši in vaši duhovniki sošli s tem namenom, da spoznajo voljo božjo in ko bi imeli pred očmi jedino le slavo božjo in zveličanje ljudij, potem bi se omogočilo zjedinitje, sicer ne.“

Nadškof na to prosi metropolitanski ordinarijat, naj mu sporoči svoje mnenje in predloge ter naznani način, čas in kraj skupnega razgovora, ter končuje:

„Presvetli arhijerej more po vsem tem razumeti moje misli in namene. Menim, da sem z besedo in dejanjem dokazal, da mi ni vse jedno, v kateri veri kdo živi, če tudi sem ne gledé na vero vsakemu storil dobro po svojih močeh. Ob enem smem trditi, da sem braneč interese krščanske vere izkazal Vam več uslug, kakor mislite. Vabeč Vas k zjedinitju izjavljam pri Gospodu Jezusu Kristusu, Sinu živega Boga, da me pri tem vodi jedino le ljubezen do Boga in do Vas. Jaz nisem nič pred Bogom, ker pa vem, kako drago bi Mu bilo, ko bi bili zjediniteni, darujem Mu svoje revno življenje, če more to koristiti zjedinitju obeh cerkev. V molitvi sem daroval svoje življenje za Vas. To omenjam, hoteč dokazati, kako odkritosrčno želim, da se združita naši cerkvi. Vsemogočni Bog dodeli, da se prav kmalu zgodi. A to se ne bode nikdar zgodilo, če malomarno pričakujemo tega trenutka. Pospešujmo to delo pred vsem z molitvijo, kdor pa ima sposobnost, naj preporna vprašanja obravnava vednostno in trezno v ljubezni, brez razžaljenja.“

To pismo je objavil tudi „Univers“ in tako je nadbiskup sarajevski od Leona XIII. dobil jako laskavo priznanje. Svoj čas pa je zagrebški „Obzor“ poročal, da pravoslavni metropolit Nikolajević, s katerim katoliški živi v lepi prijaznosti, ni ničesa odgovoril, vladika Dolnje Tuzle, Mandić, pa je nadškofu sarajevskemu nazaj poslal njegovo pismo in papeževo okrožnico brez vsacega odgovora.

Ali torej ni opravičena naša trditev, da optimistiško sodi, kdor v bližnji prihodnosti pričakuje zjedinitja? In to trditev smo izrekli le z ozrom na preoptimistiška poročila nekaterih pisateljev, v prvi vrsti že imenovanega Vanutellija.

Za to svojo trditev navedemo še jeden dokaz. Meseca septembra 1868 je pokojni Pij IX. s posebnim apostolskim pismom „Arcano divinae Providentiae“ povabil vse nezjedinitene škofe iztočnega obreda na cerkveni zbor, ki se je pričel leta 1869. Kakor čitamo v natančni zbirki „Acta et decreta SS. concilii Vaticani“, je Karol Testa, generalni vikarij apostolskega delegata v Carigradu, Pavla Brunonija, pisal 20. oktobra 1868 kardinalu prefektu kongregacije „de propaganda fide“, kako je 17. oktobra izročil papeževo pismo grškemu patrijarhu carigrajskemu in razkolnemu patrijarhu armenskemu. On piše:

„Papeževo pisma za razkolne škofe na vzhodu so mi došla 10. t. m. V četrtek 14. t. m. sem poslal dva duhovnika h grškemu in armenskemu patrijarhu vprašati, kdaj bi ja smel obiskati. Oba sta mi določila soboto od 9. do 11. ure. Šel sem najpreje h grškemu patrijarhu. Prijazno me je sprejel prvi tolmač in peljal v dvorane, kjer sem našel metropolitane efeškega in nekega dostojanstvenika kalcedonske cerkve. Po običajnem pozdravu odvede me tolmač k patrijarhu. Ta vstane s stola, jaz ga pozdravim, stopim k njemu ter mu ponudim papeževo pismo, rekoč: Ker je apostolski delegat odsoten, imam jaz čast, da Vam prinesem pismo, v katerem Vas Nj. svetost papež Pij vabi na veliki cerkveni zbor dne 8. decembra 1869. Ne da bi me pogledal, pokaže mi z roko, naj denem pismo na divan. Ze iz tega sem mogel posneti, da bode moj obisk imel slab vspeh. Na vitez čisto miren položim pismo na divan in se usedem. Tedaj patrijarh s povešenimi očmi izpregovori nekaj besed, katere si je bil, kakor se je meni zdelo, že preje sestavil. Vsebina patrijarhovitih besed je bila ta-le: „Ko ne bi iz javnih listov poznali vsebine tega (papeževega) pisma, morda bi je vsprejeli. Ker pa iz listov vemo, da papež ne misli

popustiti načel izrečenih v okrožnici iz leta 1848, na katero smo bili odgovorili, ne moremo vsprejeti tega pisma. Čisto nepotrebno je torej iti k zborovanju, kjer bi iznova, kakor že tolikrat, tudi sedaj brez vspeha pretresovali stvar; konec bi bil, da bi bili duhovi še bolj razburjeni in razdvojeni.“

Vzhodna cerkev ne bode nikoli popustila vere, ki jo je dobila od apostolov in podedovala po svetih očetih in cerkvenih zbilih. Na cerkvenem shodu florentinskem smo se združili, ker nas je v to prisilil kritični politični položaj, a vsa vzhodna cerkev se je upirala združenju.

Mi imamo čisto mirno vest. Prosimo Boga, da razsvetli duhove in gane srea, da vlada ljubezen.“

To so glavne misli, katere je izrazil patrijarh. Med govorom ni niti jedenkrat povzdignil očíj.

Tolmač je razpletal in razvijal misli patrijarhove. Pravo za pravo je ponavljal, kar smo mi že stokrat ovrgli.

1. Vzhodna cerkev hrani čisto vero, kakoršno je dobila od apostolov in podedovala po sv. očetih. Naloga novega pretresovanja bi bila, preiskovati, kdo je uvedel nove nauke od 10. stoletja naprej: vzhodna ali zapadna cerkev.

2. Grška cerkev ne more priznati papeža za poglavarja cele cerkve, niti njegove nezmotljivosti, niti njegove vrhovne oblasti nad občnimi cerkvenimi zbili.

Na to sem mu odgovoril: „Ko so na občnem cerkvenem zboru florentinskem razpravljali o papeževem primatu „de iure divino“, pritrđili so temu tudi zastopniki vzhodne cerkve.“

Tolmač pa mi odvrne: „Florentinsko zborovanje se ni vršilo po cerkvenih kanonih.“

3. Grška cerkev ima in jedino prizna nauk prvih osmih cerkvenih zborov. Glava cerkvi je samo naš Gospod Jezus Kristus, najvišje sodišče je občni cerkveni zbor, kateremu se morajo pokoriti škofje, patrijarhi in papeži. Če se papež ne odpove svojim prenapetim zahtevam, je nepotrebno, da nas vabi na zbor.

Zdelo se mi je odveč, da bi začel resen razgovor o stvari. Rečem mu, da sveti oče ima resnično in živo željo, da se pogladijo težkoče, ki razdvajajo vzhodno in rimsko cerkev, da ravno iz tega namena vabi dostojanstvenike vzhodne cerkve, trdno se nadejajoč, da se bode z molitvijo in delom to tudi doseglo. A upati združitve in prijateljstva, ne da bi se sešli in sporazumeli, se pravi upati nemogoče stvari.

„Obžalujemo, da vabila ne moremo vsprejeti. Če pa ponudbo odklanjamo, to ni še nobeden predsek . . .“ tako dostavi tolmač. Ves ta čas je papeževo pismo ležalo na divanu; patrijarh ge še pogledal ni. Ko smo vstali, da se poslovimo, dal je patrijarh znamenje z roko; tolmač pa, kakor da je bilo dogovorjeno, da meni v roko papeževo pismo.“

Tako slóve dotično poročilo, ki nas pouči, kako mrzli, da naravnost gluhi so višji pastirji grške cerkve za vsa vabila in prošnje rimskih papežev.

Konečamo. Kot katoliški kristijani moramo verovati in upati, da se bodeta jedenkrat združili obe cerkvi in se uresničijo besede, da bode „jeden hlev in jeden pastir“. Kdaj se to zgodi, kdo to vé, kdo pozna večne sklepe božje? Rusija je največja zastopnica pravoslavja, na-njo se naslanjajo Srbi in Bolgari. Kdo more približno prorokovati, kdaj pade jarem bizantinstva s tilnika ruskemu narodu?

A to smemo zahtevati od razsodnih ljudij, da papeževim poskusom ne podtikajo sumljivih namenov. Sveti oče Leon XIII. je vzvišen nad vsako tudi najmanjšo sumnjo sebičnih namenov. Duh njegov vidi dalje, nego vsakateragakoli sedanjih smrtnikov, plemenito srce njegovo gori za zbliznanje nekđaj slavne in cvetoče grške cerkve, dolžnost kot Kristusovemu namestniku mu velevala, da kliče zgubljene ovce k pravemu in čistemu viru večne resnice. △

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. januarja.

(Presvetli cesar) je potrdil sklep deželnega zbora kranjskega, da se začasno pobirajo iste deželne priklade, kakor lansko leto.

(Občni zbor kat. političnega društva) bo dne 20. t. m. v prostorih „katoliške družbe“ (Turjaški trg 1) v Ljubljani ob 5. popoldne z navadnim dnevnim redom. Opozorjati je, da mora (po § 9. društ. pravil) vsak, kdor hoče staviti poseben nasvet

občnemu zboru, 14 dni preje ga pismeno naznati odboru.

(Kranjski deželni zbor) ima prihodnjo sejo v torek dné 8. t. ob 10. uri dopoldne.

(Gledé novih zastopnikov deželnega odbora v deželnem šolskem svetu) za prihodnjo šestletno dobo se bo volitev vršila še le tedaj, ko bodo volitve v deželni zbor dokončane in ko bodo izvoljeni zastopniki v deželni odbor. To omenjamo zaradi tega, ker so se v tem oziru razširjale raznovrstne, čudne, a povsem neresnične govornice.

(Duhovniške izpremembe v lavantinski škofiji.) Č. g. A. Hecl, župnik v Marenbergu, je imenovan dekanom. Premeščeni so gg.: J. Kitak iz Šoštanja v Ljubno, Fort. Koučan iz Dramelj na Ponikvo, K. Preskar od Sv. Kungote v Šoštanj, M. Stolec iz Zreč v Šmarije, Fr. Šaloven iz Šmarija v Dramlje in A. Zavadil iz Pilštajna k Sv. Kungoti.

(Občinske volitve.) Pri občinskih volitvah v Litiji je bil izvoljen županom Jos. Damjan, posestnik v Litiji; svetovalci Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, Anton Koprivnikar, Jos. Damjan iz Št. Jurja in Fr. Bric iz Gradških Lazov.

(Mariborskim županom) je bil zopet izvoljen Aleksander Nagy, njegovim namestnikom dr. Schmiderer.

(Trtva uš) se je prikazala v občini Sv. Rok v rogaškem okraju.

(V Ljubljani) je minolo leto umrlo 1140 oseb. (Iz Brna.) 31. decembra: Precej prvi dan po božičnih praznikih se je sošel moravski deželni zbor. Sv. mašo je opravil prem. škof dr. Bauer. Deželni glavar, kakor tudi deželni predsednik sta nagovorila zbornico v češkem in nemškem jeziku. Besede so bile preštete po razmerju, kako je zastopan češki narod proti Nemcem. Vendar se pa more spoznati iz tega, da prihajajo zgoraj k prepričanju, da se ne smejo tri četrtine pr. Livalstva odpraviti po gosposko, da mora prenehati mestna večina nemška. To se spozna tudi iz one okoliščine, ko se je šlo za potrjenje volitve poslanca Runda. Član deželnega odbora dr. Freudl je obravnaval stvar močno malomarno, a dr. Koudela je pokazal zbornici celo sliko volilne korupcije. Dr. Avgust Weeber je menil potem, da se ne more o predlogu stvarno ravnati, pa dobil jo je iz ust deželnega glavarja, ki je pristregel peruti liberalnemu doktorju. Zato so potem glasovali tudi nemški liberalci za Koudelov predlog. Drugič je prišlo na površje narodno naše vprašanje v predlogu dr. Závka zastran pobiranja deželnih priklad. Bičal je tudi vladno uradovanje ter pokazal na okrajno sodnijo v Kelči, kjer se že 25 let dela, a izdelana še ni. Sklenil je s svarilom, naj se nikar več ne ravna s češkim narodom tako. — Ze enkrat sem omenil, kako se godi delavcem na posestvih žida Gutmanna v Tovačovu. Teško je reči, kedo je bolj neusmiljen, posestnik ali njegovi uradniki. V sladkornici so stroji v slabem redu, tuke da je pred kratkim jednega delavca zmečkalo. Na posestvu so dobivali najeti Slovaki juho v sodcih in žganje v kadeb. Kake so spali, se ne da dopovedati! Tako se godi ljudstvu na nekdanjem posestvu g. Otibora Tovačovskega iz Cimburka. K tej stvari se vračam le zbog tega, ker je sedaj popisal Herben v „Casu“ revščino delavcev za časa duhovniškega gospodstva. Tedaj je imel duhovnik neki grozno moč. G. Herben, povejte, v katerem samostanu so ravnali z delavci tako po živinsko, kakor v zgornjem slučaju? Da le „črni“ ne vladajo, je vse prav.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 23. do 29. dne decembra je bilo v Ljubljani 26 novorojencev, in 23 jih je v tem času umrlo. Jeden je umrl za škarlatico, 1 za davico, 5 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 3 za starostno oslabelostjo, 12 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi je 6 tujcev in 10 iz zavodov. Zboleli so trije za davico.

(Vprašanje in prošnja do slavniških poštinih uradov.) Dne 23. decembra pret. leta dobi župni urad na Vrhu uradno pismo od vč. dekan. urada v Semiču. Na potu iz strašne daljave od Semiča do Vinice je na to pošto dospelo pismo razpečateno, kjer je bilo uradno zapečaten, kakor kaže na zavitku pečat in napis slavne viniške pošte. Na potu po teh treh postajah je bilo pismo razpečateno kje: ali v Semiču ali v Metliki, ali v Črnomlju, tega jaz

ne vem. Zatorej si usojamo vprašati dotični slavni poštini urad: 1. Ali se smejo uradno zapečateni pisma odpirati? 2. Ako ni isto dovoljeno, bi prosili, da se na uradno zapečateni pisma malo večjo brigo in pažnjo ima. — Župni urad na Vrhu, 1. januarija 1895. — Josip Kramarič, župni upravitelj.

(Zaznamek) dne 2. januarja 1895. l. izrebanih obveznic 4% deželnega kranjskega posojila, kateri glavinski zneski se bodo 1. julija 1895. l. v imenski vrednosti izplačali:

à 10.000 gld.: št. 49;
à 5.000 gld.: št. 12;
à 1.000 gld.: št. 26, 258, 279, 426, 441, 481, 556, 615, 757, 802, 985, 996, 1018, 1083, 1102, 1191, 1316, 1351, 1381, 1409, 1502, 1511, 1718, 1720, 1860, 1917, 1951, 2038, 2187;
à 100 gld.: št. 86, 92, 115, 145, 184, 226, 261, 276, 281, 301, 352, 365, 373, 377, 399, 402, 435, 524, 588, 622, 624, 663, 699, 794, 834, 846, 910, 919, 933, 954, 1084, 1113, 1165, 1233, 1264, 1273, 1276, 1277, 1287, 1289, 1312, 1325, 1330, 1419, 1455, 1479, 1486, 1502, 1515, 1555, 1574, 1599, 1655, 1727, 1756, 1781, 1840, 1868, 1913, 1918, 1987, 1996, 2000, 2003, 2021, 2032, 2037, 2115, 2182, 2195, 2239, 2304, 2309, 2323, 2344, 2383, 2391, 2398, 2513, 2566, 2568, 2602, 2657, 2731, 2759, 2856, 2869, 2874, 2903, 2918, 2934, 2983.

Zaključek: Glavinska imenska vrednost:
92 komadov à 100 gld. = 9.200 gld. a. v.
29 „ à 1.000 „ = 29.000 „ „ „
1 „ à 5.000 „ = 5.000 „ „ „
1 „ à 10.000 „ = 10.000 „ „ „
123 komadov . . . skupaj . 53.200 gld. a. v.

Navedene obveznice, izrebane z glavinskimi zneski v imenski vrednosti, bode kranjska deželna blagajnica v Ljubljani izplačevala omenjenega dne, držaje se dotičnih veljavnih predpisov.

Dalje se še omenja, da se bodo izrebane obveznice, kakor tudi kuponi 3 mesece pred zapadlim rokom izplačevale proti 4 odstotni eskomptni pristojbini.

(Ogenj.) Dne 3. t. m. po noči ob 2. uri je jelo goreti v Bezuljaku pri Bakeku; zgorel je „Medenov“ hlev. Škode je dosti, ker je veliko klaje zgorelo. Kako je nastal ogenj, ni znano.

(Izplačevanje pokojnine, provizijonov in miloščin) V svrhu razvidnosti oseb, ki uživajo v kaki župniji pokojnino, provizijo ali kako miloščino, velja v njih daljno ravnanje sledeče: Slehernemu izmej teh oglasiti se je vsak mesec s svojo lastnoročno podpisano ali podkrižano pobotnico pri dotičnem župnijskem uradu (župniku). Na tej pobotnici potreba je, da potrdi pred vsem hišni gospodar (ali hišni oskrbnik — upravitelj), da dotična stranka res pri njem stanuje in živi, na kar ima dotičnik zglasiti se s to svojo pobotnico še pri župnem uradu ozir. župniku, ki za tem potrdi s svojim podpisom in uradnim pečatom, da je dotična oseba v istini še pri življenju; — pri vdovah pa, da so še neomožene, in pri sirotah, da so še nepreskrbljene in samskega stanu. — Stranke ki so po bolezni ali kakorsikoli bodi zadržane osebno s svojo pobotnico zglasiti se v župnem uradu, skrbeti imajo za to, da potrdi njih hišni gospodar ali oskrbnik njih stanovanje in življenje. — Le na take in tema dvema potrdiloma spolnene pobotnice izplačala jim bode državna ali mestno občinska blagajna za pretekli mesec pripadajočo jim pokojnino, ozir. miloščino itd.

(Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca decembra 1894. l. pričeli so v Ljubljani izvrševati obrte naslednje stranke: Anton Jesih na Studencu št. 57, mesarski obrt; Antonija Strnad v Kurjivasi št. 22, branjerijo; Alojzij Pogačnik, v Frančiškanski ulici št. 6, gostilničarski obrt; Janez Kusole v Kolodvorski ulici št. 29, sejmarnstvo z galanterijskim blagom, igračami, papirjem, sladčicami in milom, Ivan Ogorc na Rimski cesti št. 17, gostilničarski obrt.

(Zaradi davice in škrlatinke) ki razsajata v vaseh Žiberše in Petkovec mej šolsko mladino v logaškem okraju, prepovedal je ondotni c. kr. okr. šolski svet otrokom iz teh dveh vasij obiskovanje šolskega pouka.

(Popravek.) K člankom o „Družbi sv. Mohorja v ljubljanski škofiji“ objavimo še sledečo opombico:

Med vrsto župnij je bila po pomoti izpuščena Brdo z 82 %, kar najbode stem popravljenno.

Društva.

(Slovensko katoliško delavsko društvo) bo imelo v nedeljo dne 6. t. m. javni društveni snod ob 9. uri dopoldne, Turjaški trg št. 1. — Pošten muž, družinski oče, išče službe, zmožen je slovenskega in nemškega jezika. Naznani na slov. kat. delavsko društvo.

(Občni zbor pevskega društva „Ljubljana“) bode v nedeljo dne 6. januarja ob 2. uri popoldne v Ferlinčevem vrtnem salonu z običajnim vsposedem.

(Politično društvo „Jednakopravnost“ v Idriji) ki ima namen delovati posebno za koristi delavskega in kmetskega stanu, bo imelo bodečo nedeljo svoj ustanovni oziroma prvi občni zbor z dnevnim redom: 1. poročilo osnovalnega odbora, 2. volitev novega odbora, 3. slučajnosti. Vsi prijatelji delavcev in kmetov se povablajo k pristopu v društvo. Osnovni odbor.

(Vabilo) k ustanovnemu zboru podružnice c. kr. kmetijske družbe za gorjansko županijo v Gorjah, ki bode v nedeljo, dne 6. januarja 1895. l. v prostorih ljudske šole in sicer po poldanskem cerkvenem opravilu. — Vzpored: 1. Pozdrav. 2. Poročilo osnovalnega odbora. 3. Predavanje g. ravnatelja Gustava Pirca o živinoreji. 4. Vpisovanje udov in plačevanje udnine. 5. Volitev predsedništva in odbornikov. 6. Razgovor. — Povabljeni so vsi gospodarji iz gorjanske župnije. Gostje od drugod so nam tudi dragi. — Za osnovni odbor: Jakob Žumer s. r., župan.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

Objave delavskega urada morale bi se vršiti najdiskretneje, biti bi morale torej splošne in — v kolikor bi se obravnavale specialne razmere — bi se imena dotičnih tvrdk brez izrecnega dovoljenja teh ne smela imenovati.

Vladna predloga zahteva brezpogojno in popolnoma brezizjemno dolžnost odgovarjati na stavljen vprašanja. Vsled tega je nevarno, da bi se interesom stavila tudi vprašanja, na katera bi morali odgovoriti, ki pa niso v nobeni zvezi z nameni delavske statistike. Potrebno je torej, da se dolžnost odgovarjati izključi za ona vprašanja, ki so neprijemna za preiskavo ali so predmetu zakona tuja.

Organi delavskega urada so tudi opravičeni pogledati v delavnice ponoči, ko se delo vrši. Ker so podjetnik in njegovi višji uradniki po noči le redkokedaj pri delovršbi navzoči, bi se mogel organ delavskega urada v namen informovanja le na poslovodjo ali še na druge nižje nastavljene obrtnike, bi čul torej le eno stranko in bi si ne pridobil objektivne razzodbe.

Doba za priziv naj se določi na štiri tedne ali vsaj na 14 dni in priziv naj ima odlagalno moč.

Dalje je neobhodno potrebno, da se izdajstvo vseh, tudi neizrecno oznamenovanih kupčijskih tajnostij kaznuje kot prestop, kajti le potem more delavski urad zahtevati od vprašanca zaupanje. Odsek smatra izvajanja v peticiji praške zbornice utemeljenimi in predlaga, da se ista podpora. — Predlog se sprejme.

Zbornični svetnik Alojzij Lenček poroča, da je trgovska in obrtniška zbornica v Solnogradu s posebnim dopisom naznani, da se poslednji čas ministerski naredbi z dne 17. septembra 1883, drž. zak. št. 152 in 17. junija 1886, drž. zak. št. 97 gledé omejitve pravic lekarnarjev napram trgovcem z materialijami in drugim enakim trgovcem od strani političkih oblastev preostro uporabljata. Tem povodom izdane odredbe so vnovič pokazale, kako nujno potrebna je reforma dotičnih propisov.

Ne le prizadeti trgovski krogi tožijo v prepovedih in konfiskacijah dišav (drogue) in kemiških izdelkov, s katerimi se je že izza davnih časov brez ugovora tržilo, temveč tudi ljudstvo, posebno na deželi se bridko pritožuje, da mu nedostaje virov za nakup najnavadnejih zdravil, nedolžnih domačih sredstev, katerih uporaba zdravju ni nevarna in pri katerih prodaji ni treba nobene opreznosti. Celo živinskih zdravil ni dobiti, katere mora vsak živinorejec takoj pri rokah imeti in še celo take kemične snovi se prepoveduje trgovcem prodajati, ki so za obrtne

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Kärntnerstrasse
Nr. 20, I. Stock.

namene neobhodno potrebne in ki torej morajo splošno pristopne biti.

Na deželi, posebno pa v gorskih krajih vendar ni mogoče brez velike škode splošnim zdravstvenim razmeram in brez škode opravičenim gospodarskim interesom omejiti prodaje navadnih zdravil samo na peščico lekarn, ker bi ljudje v slučaju potrebe niti dobiti ne mogli napominanih navadnih a potrebnih zdravil.

To je provzročilo tudi neko negotovost v prometu z dišavami (drogue) in materialnim blagom, kakoršne ni na nobenem polju trgovine. Skoro v vsaki deželi, še celo v posameznih okrajnih glavarstvih veljajo na skupni podlagi navedenih ministerskih naredeb drugi propisi o tem, kaj sme prodajati drožist in trgovec z materialnim blagom, oziroma s čim sme z dovoljenjem politiške oblasti tržiti kupec in kramar. Da se konstatovati, da se v enem kraju daje prometnim potrebam precejšnja svoboda, dočim se drugod trgovcem konfiskujejo sladni bonboni, vinski kamen, alau, Glavberjeva sol, itd.

Trgovec se dandanes res že ne ve, katera zdravila, dišave (drogue), farmacevtske in kemiške izdelke sme prodajati, katerih ne. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Deželni zbori.

Dunaj, 4. januarija. Včeraj so se otvorili koroški, bukovinski, solnograški in tirolski deželni zbor.

Praga, 4. januarija. Včeraj se je v deželnem zboru razdelil predlog deželnega odbora, da se število deželnih odbornikov pomnoži z 8 na 10. Nova odbornika bode volil ves zbor.

Potres v Italiji.

Reggio di Calabria, 4. januarja. Včeraj ob dveh zjutraj se je čutil močni potres. Ljudje so bežali na cesto. O polu desetih se je zopet treslo.

Milazzo, 4. januarja. Včeraj zjutraj je tukaj bil precej močen ptres. Sneg močno gre.

Dunaj, 3. januarija. Ministerski predsednik knez Windischgrätz in trgovski minister grof Wurmbrand prišla sta danes iz Stekna semkaj.

Trst, 3. januarija. Piranski mestni zbor je v poslednji seji sklenil spomenico na papeža zaradi italijanski narodnosti škodljivega postopanja tržaškega škofa. Okrajno glavarstvo je pa razveljavilo ta sklep, ker stvar ne spada v področje mestnega zbora.

Budimpešta, 4. januarja. „Pester Lloyd“ je priobčil članek o položaju, v katerem pravi, da se more vlada sestaviti, le v okviru liberalne stranke. Spojenje s Szaparyjevo stranko je mogoče, ker priznava nagodbo, z Apponyijevo pa ne, ker nagodbo po svoje tolmači.

Budimpešta, 4. decembra. Cesar pride semkaj v soboto.

Sredec, 4. januarija. Preiskovalni sodec je zaukazal, da se zapre bivši ministerski predsednik Stambolov, ker je sumljiv soudeležbe pri umoru ministra Belčeva. Stambolova pa dosedaj še niso zaprli. Zastopniki velevlastij so opozorili bolgarsko vlado, da bi preganjanje Stambolova utegnulo škodovati Bolgarom.

Bukarešt, 4. januarija. Učni minister Jonescu bil je danes žrtva surovega napada s strani nekega Draghicesca. Napadovalec je burnega temperamenta in sodi se, da je blazen. Minister je poslušal z veliko potrpežljivostjo njegova razkladanja, a naposled ga je le moral ukazati odpraviti. Izvil se je rokam vratarjev in je priložil ministru močen udarec od zadej. Napadovalec izročili so sodišču.

Peterburg, 4. januarija. Tukaj se osnuje brzojavno agentstvo za peterburške in moskovske liste, ki začne poslovati dne 13. januarija. Vodja mu bode drž. svetnik Pošnjak.

Listnica vredništva:

G. K. S.: Podlistek „Moje ječe“ se ponatiskujejo in bo izšel v posebni knjižici.

Umrli so:

2. januarija. Mihael Zajc, delavec, 61 let, Florijanske ulice 9, srčna hiba.
3. januarija. Martin Verček, delavec, 41 let, Ulice na Grad 12, jetika.

V bolnišnici:

1. januarija. Helena Sotlar, gostija, 75 let, emphys. pulm.
2. januarija. Gašper Borštnar, gostač, 76 let, exud. p'eurit.

Tuji.

2. januarija.

Pri **Stonu**: Färber, Novak z Dunaja. -- Kravanja iz Cirknice. -- Fischer z Dunaja. -- Vavpotič iz Leskoveca.

Pri **Maliču**: Dienkelspiel, Peter iz Trsta. -- Medved z Dunaja. -- Šafer iz Dupelj. -- Dolenc iz Kranja. -- Anton iz Grada. -- Hink iz Rakeka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kellermann, Seiler iz Budimpešte. -- Lokar iz Ajdovščine. -- Stritof iz Starega Trga. -- Pfeifer iz Trnovega.

Pri **avstrijskem caru**: Zupančič iz Litije. -- Tavčer iz Cirknega. -- Twrdy iz Radovljice. -- Primšar iz Postojine.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.		722.9	-10.4	sl. sever	oblačno	
3. u. pop.		721.0	-4.8	"	del. jasno	0.00
9. u. zveč.		720.7	-10.2	sl. szap.	"	
Srednja temperatura -8.5° za 5.0° pod normalom.						

David's Cognac-Malz-Extract.

Priporočen od mediciničnih (621) velmož (30-5) olajšuje kašelj, razkrajja sliz, ojačuje; nepogrešljiv za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-5) Glavna zaloga pri lekarnarju Jos. Mayerju v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet
ali
cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odlučno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 10

Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII. **Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.**

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Primerno družinsko ali prijateljsko božično ali novoletno darilo je

meji dobrimi stvarmi najboljša:

kemično čisti higijenični

Kranjski liker
iz planinskih zelišč

J. Klauer-ja,
trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofijo.

Isti, specialiteta prve vrste,

je nedosežen glede d-brote in vpliva blagodejno na prebavne organe ter oživljuje. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalcu **J. Klauerju**, trgovcu „pri voglu“, v vseh boljših špicerijskih in trgovinah z jestvinami (delikatessami), kakor tudi v kavarnah. 616 25-16

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 4. januarija.		Dne 3. januarija.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147 " "
Skupni državni dolg v srebru	100 " 40 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 " 60 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 20 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 55 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " " "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 10 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 " 35 "	Salmove srečke, 40 gld.	70 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 60 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " " "	St. Genois srečke, 40 gld.	72 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 55 "	Dunavske vravnave srečke 5%	131 " " "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	52 " " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1042 " " "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " " "	Ljubljanske srečke	26 " 50 "
Kreditne delnice, 160 gld.	404 " 10 "	Posojilo goriskega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	179 " 60 "
London vista	124 " 05 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " " "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3470 " " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 80 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	512 " " "
20 mark	12 " 16 "	Prijoritete obveznice državne železnice	223 " " "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 50 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 86 "	" " južne železnice 3%	166 " 30 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	89 " " "
Italijanski bankovci	46 " 25 "	" " južne železnice 5%	130 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	100 " 25 "
C. kr. cekini	5 " 82 "	" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171 " " "
				Papirnih rubljev 100	133 " 50 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.